

Ключови показатели за България*

Последни данни: 5 октомври 2015 г.

Следваща актуализация: 30 декември 2015 г.

1. Производство		2012	2013	2014	Март'15	Април'15	Май'15	Юни'15	Юли'15	Август'15
Показател на доверие в промишлеността ^{1.1}	%	-6.0	-8.7	-3.3	-0.6	-0.3	1.1	0.7	0.9	0.6
Промишлено производство ^{1.2}	yoу % ch.	-0.2	0.0	1.7	2.6	1.6	3.9	5.8	3.4	
		2012	2013	2014	I тр.'14	II тр.'14	III тр.'14	IV тр.'14	I тр.'15	II тр.'15
Брутен вътрешен продукт ^{1.3}	yoу % ch.	0.2	1.3	1.6	1.4	1.9	1.6	1.8	2.3	2.2
2. Индивидуално потребление		2012	2013	2014	I тр.'14	II тр.'14	III тр.'14	IV тр.'14	I тр.'15	II тр.'15
Показател на доверие на потребителите ^{2.1}	%	-41.5	-38.3	-33.5	-30.0	-34.3	-37.2	-32.4	-29.8	-30.2
		2012	2013	2014	Март'15	Април'15	Май'15	Юни'15	Юли'15	Август'15
Оборот в търговията на дребно ^{2.2}	yoу % ch.	5.3	3.6	4.7	0.8	0.5	0.8	2.7	0.1	
		2012	2013	2014	I тр.'14	II тр.'14	III тр.'14	IV тр.'14	I тр.'15	II тр.'15
Индивидуално крайно потребление ^{2.3}	yoу % ch.	2.7	-1.1	2.5	5.4	2.9	1.7	0.5	-1.0	-1.5
3. Инвестиции		2012	2013	2014	I тр.'14	II тр.'14	III тр.'14	IV тр.'14	I тр.'15	II тр.'15
Използване на оборудването в промишлеността ^{3.1}	%	70.5	69.5	73.3	69.5	74.2	73.4	76.1	74.3	74.3
Бруто образуване в основен капитал ^{3.2}	yoу % ch.	1.8	0.3	3.4	5.7	5.4	3.0	-0.1	-2.9	-2.6
Изменение на запасите ^{3.3}	% от БВП	0.7	0.2	0.3	-0.5	-1.6	0.0	2.9	1.3	2.7
4. Пазар на труда		2012	2013	2014	I тр.'14	II тр.'14	III тр.'14	IV тр.'14	I тр.'15	II тр.'15
Коефициент на безработица ^{4.1}	%	12.3	12.9	11.4	13.0	11.4	10.8	10.6	10.6	9.9
Заети лица ^{4.2}	yoу % ch.	-1.1	0.0	1.6	1.4	1.3	1.6	2.0	1.9	1.1
Разходи за труд ^{4.3}	yoу % ch.	2.6	5.2	6.0	6.1	6.0	5.0	6.8	7.0	6.8
		2012	2013	2014	Март'15	Април'15	Май'15	Юни'15	Юли'15	Август'15
Недостиг на работна сила в промишлеността ^{4.4}	%	8.7	8.6	11.2	12.9	12.5	15.1	17.2	17.6	17.5
Заплати ^{4.5}	yoу % ch.	6.6	6.0	6.8	8.5	7.6	7.0	8.2		
5. Международни трансакции		2012	2013	2014	Март'15	Април'15	Май'15	Юни'15	Юли'15	Август'15
Поръчки от чужбина в промишлеността ^{5.1}	баланс	-46.5	-49.0	-39.7	-29.4	-33.3	-30.1	-31.6	-31.0	-33.2
Износ на стоки ^{5.2 **}	млн. евро	26512.8	28067.5	28653.6	2337.4	2350.4	2318.3	2676.6	2928.2	
Внос на стоки ^{5.3 **}	млн. евро	27728.5	28223.0	29034.5	2418.9	2480.8	2322.0	2425.6	2644.3	
Търговско салдо ^{5.4 **}	млн. евро	-3947.2	-2890.7	-3429.2	-132.7	-176.7	-115.4	-105.3	-223.2	
Текуща сметка ^{5.5 **}	млн. евро	-108.4	765.2	359.2	480.7	-229.6	90.1	176.7	344.1	
Преки инвестиции (нето) ^{5.6 **}	млн. евро	-1067.9	-1243.1	-924.9	-32.9	-124.2	-40.9	-162.9	-123.2	
Порфейлни инвестиции (нето) ^{5.7 **}	млн. евро	890.8	132.4	-1212.2	-1904.8	-23.5	-545.2	20.0	32.6	
		2012	2013	2014	I тр.'14	II тр.'14	III тр.'14	IV тр.'14	I тр.'15	II тр.'15
Износ на стоки и услуги ^{5.8}	yoу % ch.	0.8	9.2	-0.1	-0.7	1.9	-2.1	3.9	17.1	7.2
Внос на стоки и услуги ^{5.9}	yoу % ch.	4.5	4.9	1.5	5.2	0.2	-2.8	5.5	10.1	6.5
6. Цени		2012	2013	2014	Март'15	Април'15	Май'15	Юни'15	Юли'15	Август'15
ХИПЦ ^{6.1}	yoу % ch.	2.4	0.4	-1.6	-1.1	-0.9	-0.3	-0.6	-1.0	-0.8
Цени на производител на вътрешния пазар (промишленост) ^{6.2}	yoу % ch.	5.3	-1.3	-0.9	-0.4	-0.6	-0.4	-0.3	-0.7	-1.8
Очаквания за продажните цени в промишлеността ^{6.3}	баланс	9.7	2.4	6.0	5.6	6.0	4.1	6.2	4.3	-0.7
Очаквания за продажните цени в търговията на дребно ^{6.4}	баланс	5.3	0.2	-0.1	6.1	5.3	5.7	4.2	4.7	1.9
7. Парични и финансови показатели		2012	2013	2014	Март'15	Април'15	Май'15	Юни'15	Юли'15	Август'15
СОФИБОР (тримесечен) ^{7.1}	индекс	2.25	1.14	0.78	0.57	0.56	0.55	0.54	0.52	0.51
M3 ^{7.2}	yoу % ch.	8.4	8.9	1.1	1.9	1.1	1.0	2.5	3.5	2.5
Вземания по кредити на нефинансови предприятия, домакинства и НТООД ^{7.3}	yoу % ch.	3.2	1.3	-0.1	-9.2	-9.8	-10.7	-10.2	-10.2	-10.0
Обменен курс USD/BGN ^{7.4}	стойност	1.52	1.47	1.48	1.81	1.81	1.76	1.74	1.78	1.76
Номинален ефективен валутен курс ^{7.5}	индекс	131.0	134.1	137.8	135.9	135.1	135.4	136.4		

Забележка: yoу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

* Ключовите индикатори се разработват в съответствие със системата от показатели за еврозоната. Аналитичният материал се актуализира тримесечно. Източник - на данните са статистически изследвания на НСИ и данни на БНБ.

** От 17 април 2015 г. БНБ започна регулярно публикуване на данни, съставени по шестото издание на Ръководство по платежен баланс и международна инвестиционна позиция (МВФ, 2008) (РПБ6). Информация относно методологията и данните за показателите на БНБ може да се намери на сайта на БНБ, раздел „Статистика“.

<http://www.bnb.bg/Statistics/StMethodologicalInstructions/index.htm>.

Коментар

1. Производство

По данни от бизнес анкетите на НСИ през септември 2015 г. **показателят на доверие в промишлеността** се понижава с 1.7 пункта в сравнение с предходния месец.

През юли 2015 г. по предварителни данни при календарно изгладения **индекс на промишленото производство** е регистриран ръст от 3.4% спрямо съответния месец на 2014 година. На годишна база ръст на промишленото производство, е отчетен в добивната промишленост и в преработващата промишленост - по 3.6%, и в производството и разпределението на електрическа и топлинна енергия и газ - с 2.3%.

По предварителни данни произведеният **брутен вътрешен продукт (БВП)** през второто тримесечие на 2015 г. е 21 572 млн. лв. по текущи цени. На човек от населението се падат 2 982 лв. от стойностния обем на показателя. При среден за тримесечието валутен курс от 1.76932 лв. за 1 щатски долар БВП е 12 192 млн. долара и съответно на 1 685 долара на човек от населението. Преизчислена в евро, стойността на БВП е 11 029 млн. евро, като на човек от населението се падат 1 524 евро. Сезонно изгладените данни показват растеж от 2.2% на БВП през второто тримесечие на 2015 г. в сравнение със съответното тримесечие на предходната година и 0.5% спрямо първото тримесечие на 2015 година.

2. Индивидуално потребление

През юли 2015 г. **общият показател на доверие на потребителите** остава приблизително на равнището от април. Общата оценка на потребителите за развитието на икономическата ситуация в страната през последните дванадесет месеца е по-малко негативна спрямо предходната анкета. Същевременно обаче в очакванията им за следващите дванадесет месеца се наблюдава известен песимизъм.

През юли 2015 г. **оборотът в търговията на дребно (по предварителни данни)**, изчислен въз основа на календарно изгладени данни, нараства с 0.1% спрямо същия месец на предходната година. През юли 2015 г. спрямо същия месец на 2014 г. оборотът нараства по-значително при: търговията на дребно чрез поръчки по пощата, телефона или интернет - с 18.6%, търговията на дребно с битова техника, мебели и други стоки за бита - с 13.2%, и

търговията на дребно с фармацевтични и медицински стоки - с 11.1%. Спад е регистриран в търговията на дребно с текстил, облекло, обувки и кожени изделия - с 5.1%, в търговията на дребно с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия - с 4.8%, търговията на дребно с компютърна и комуникационна техника - с 3.3%, и търговията на дребно с автомобилни горива и смазочни материали - с 3.0%.

За **индивидуално потребление на населението** през второто тримесечие на 2015 г. са изразходвани 68.8% от произведения БВП. Реалното намаление на показателя спрямо съответното тримесечие на 2014 г. е 1.5% ¹.

3. Инвестиции

Средното натоварване на мощностите в промишлеността през юли 2015 г. остава на нивото от април (74.3%).

Бруто образуването в основен капитал през второто тримесечие на 2015 г. спрямо същия период на предходната година според сезонно изгладените данни намалява в реално изражение с 2.6%. Относителният дял на този показател в БВП е 20.8% ¹.

4. Пазар на труда

През второто тримесечие на 2015 г. **общият брой на заетите лица на 15 и повече навършени години** е 3 011.2 хил., а относителният им дял от населението на същата възраст - 48.7%. В сравнение с второто тримесечие на 2014 г. относителният дял на заетите лица се увеличава с 0.8 процентни пункта.

През второто тримесечие на 2015 г. **безработните лица** са 330.9 хил., а **коефициентът на безработица** - 9.9%. В сравнение със същото тримесечие на 2014 г. броят на безработните лица намалява с 50.9 хил., а коефициентът на безработица - с 1.5 процентни пункта.

Според бизнес анкетите на НСИ през септември 2015 г. 17.7% от промишлените предприятия посочват **недостига на работната сила** като фактор, затрудняващ дейността им.

През юни 2015 г. **средната работна заплата** е 868 лв., което е с 0.6% по-малко в сравнение с предходния месец. Спрямо юни 2014 г. ръстът е 8.2%.

¹ Сезонно изгладени с корекция в разликите в броя на работните дни.

5. Международни трансакции

Според оценките на мениджърите от промишлеността през септември в сравнение с август 2015 г. се регистрира увеличение на осигуреността на производството с **поръчки от чужбина** с 1.1 пункта.

За януари - юли 2015 г. **текущата сметка**² е положителна и възлиза на 675.6 млн. евро (1.6% от БВП)³ при излишък от 446 млн. евро (1.1% от БВП)³ за януари - юли 2014 година.

За януари - юли 2015 г. **търговското салдо**² е отрицателно в размер на 1 139.9 млн. евро (2.7% от БВП)³ при дефицит от 1 582.7 млн. евро (3.8% от БВП)³ за същия период на 2014 година.

За януари - юли 2015 г. **износът (FOB)**² е за 12 997.3 млн. евро, като нараства с 1 270.7 млн. евро (10.8%) в сравнение със същия период на 2014 г. (11 726.6 млн. евро). За януари - юли 2015 г. **вносът (FOB)**² е за 14 137.2 млн. евро, като нараства с 827.9 млн. евро (6.2%) спрямо същия период на 2014 г. (13 309.3 млн. евро).

За януари - юли 2015 г. **преките инвестиции в чужбина**² възлизат на 28.3 млн. евро (при 349.5 млн. евро за януари - юли 2014 година). За януари - юли 2015 г. **преките чуждестранни инвестиции**² в страната са в размер на 907.3 млн. евро (при 865.8 млн. евро за януари - юли 2014 година).

За януари - юли 2015 г. **портфейлните инвестиции - активи**² се понижават със 710.3 млн. евро при намаление с 0.2 млн. евро за същия период на 2014 година. За януари - юли 2015 г. **портфейлните инвестиции - пасиви**² се повишават с 898.4 млн. евро при увеличение с 1 259 млн. евро за същия период на 2014 година.

Външнотърговското салдо от стоки и услуги през второто тримесечие на 2015 г. е положително. **Износът** на стоки и услуги се увеличава със 7.2%, а **вносът** на стоки и услуги - с 6.5%.

6. Цени

През август 2015 г. **хармонизираният индекс на потребителските цени** намалява с 0.8% в сравнение със същия месец на 2014 година. Най-голямо намаление на цените е регистрирано в групата „Транспорт“ - със 7.8%.

Индексът на цените на производител на вътрешния пазар през август 2015 г. спада с 1.8% в сравнение със същия месец на 2014 година. Намаление на цените е регистрирано в добивната промишленост - с 5.8%, и в преработващата промишленост - с 4.1%, а увеличение е отчетено при производството и разпределението на електрическа и топлинна енергия и газ - с 2.4%.

По данни от конюнктурната анкета през септември 2015 г. очакванията на мениджърите са **продажните цени** в промишлеността да запазят равнището си през следващите три месеца.

7. Парични и финансови показатели

През август 2015 г. **тримесечният индекс на междубанковия пазар СОФИБОР**² се понижава в сравнение с август 2014 г. с 0.21 процентни пункта - от 0.72 до 0.51%.

През август 2015 г. широките пари (**паричният агрегат МЗ**)² се увеличават на годишна база с 2.5% при годишно нарастване от 3.5% през юли 2015 година. В края на август т.г. широките пари са 71.171 млрд. лв. (84.8% от БВП)³ при 70.579 млрд. лв. към юли 2015 г. (84.1% от БВП)³.

Кредитите на Нефинансови предприятия и домакинства и НТООД² през август 2015 г. възлизат на 48.965 млрд. лева. Кредитите за Нефинансови предприятия намаляват с 14.5% на годишна база през август т.г. (14.6% годишно понижение през юли 2015 г.) и в края на август достигат 30.661 млрд. лв. (36.5% от БВП)³. Кредитите за Домакинства и НТООД са 18.304 млрд. лв. (21.8% от БВП)³ в края на август 2015 година.

През август 2015 г. **обменният курс на лева спрямо долара** достига 1.76 лв. за 1 щатски долар.

² Данните са предварителни и в съответствие с практиката на БНБ и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите на данни.

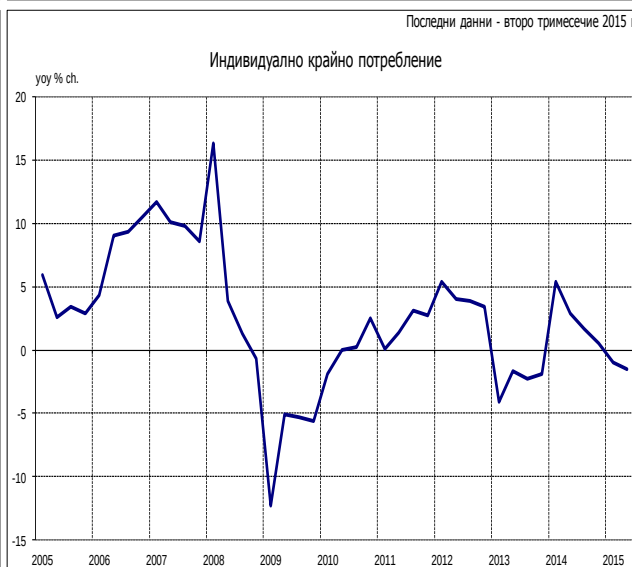
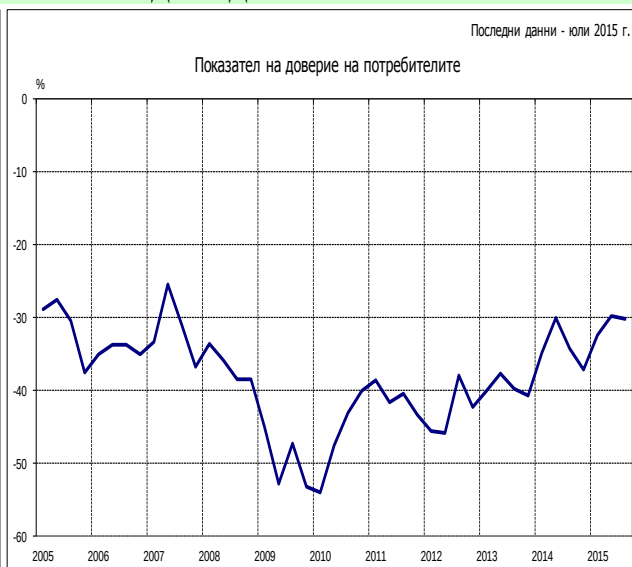
³ Оценките за БВП са взети от БНБ.

1. ПРОИЗВОДСТВО

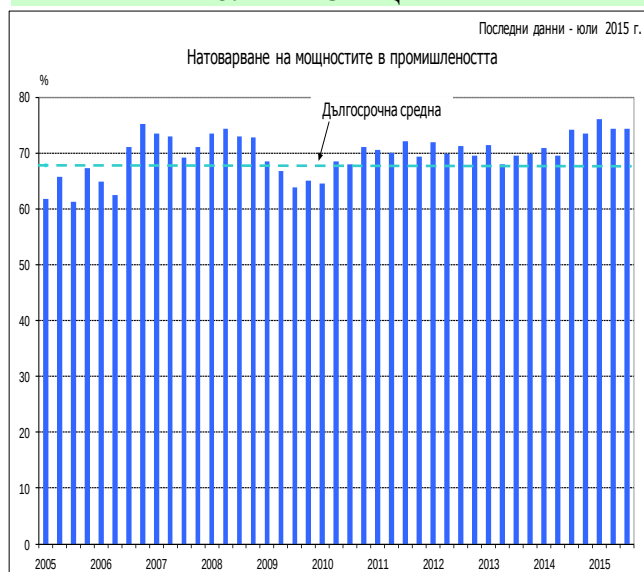
2. ИНДИВИДУАЛНО ПОТРЕБЛЕНИЕ

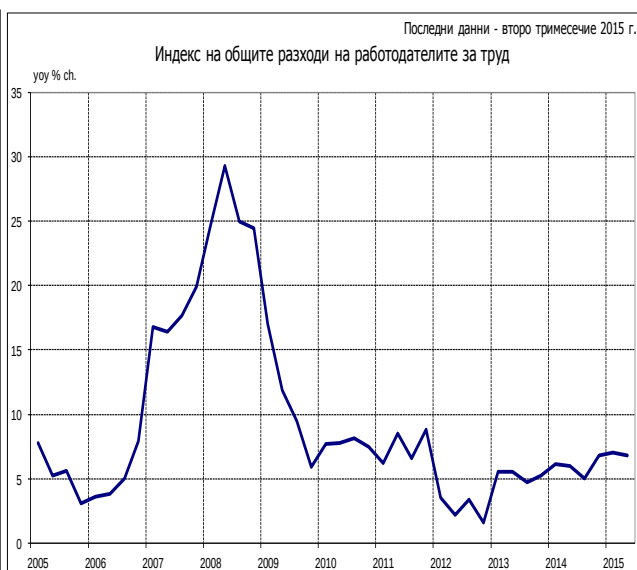
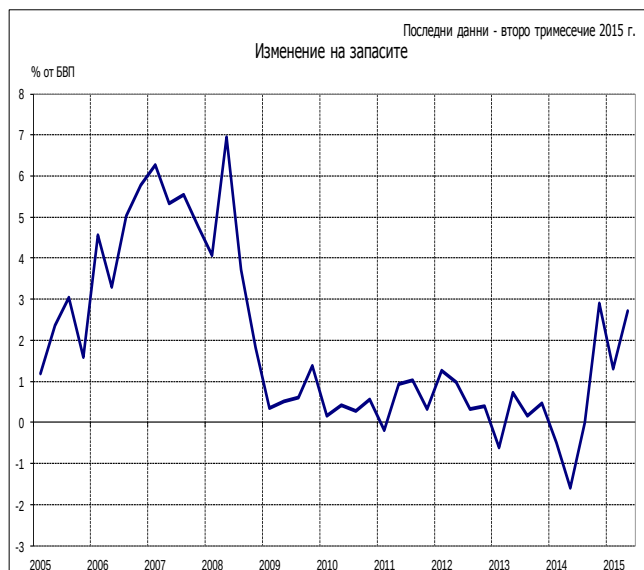
Забелжка: уоу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

3. ИНВЕСТИЦИИ

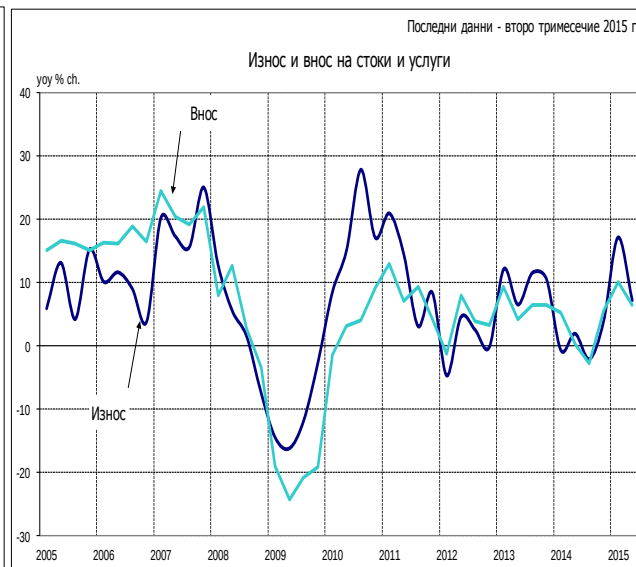
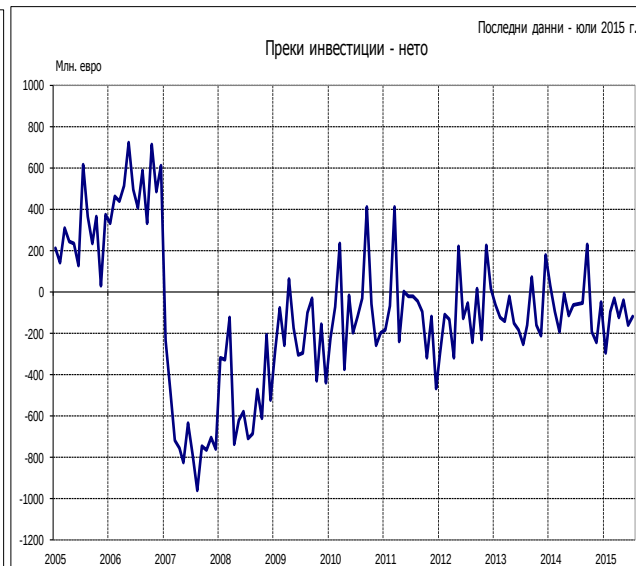
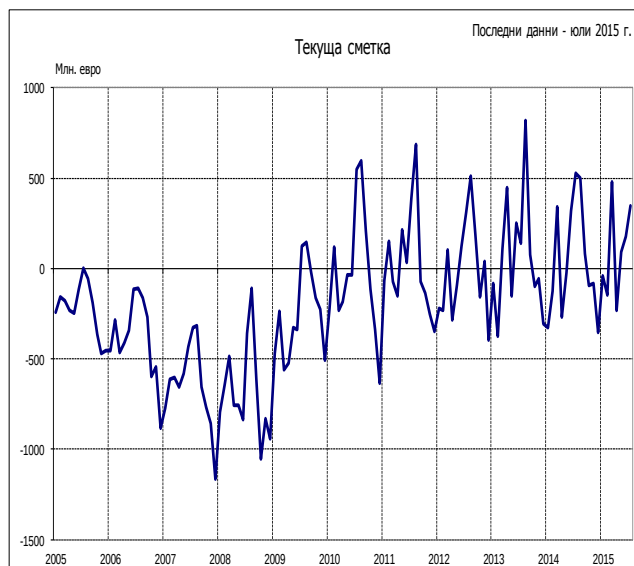
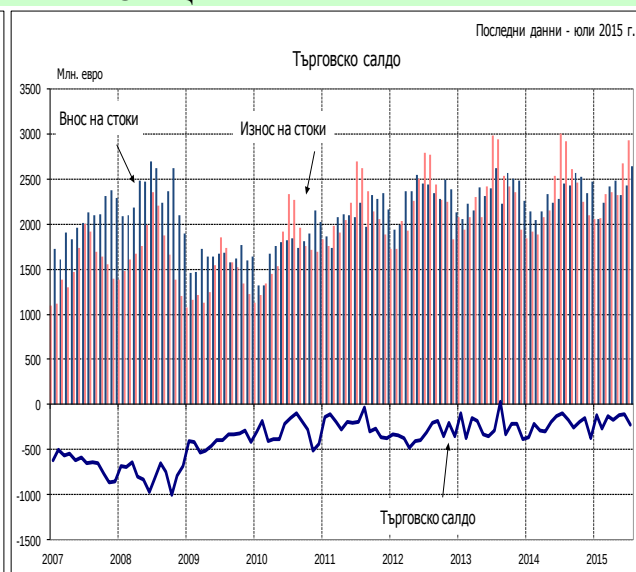
4. ПАЗАР НА ТРУДА

Забележка: yoy % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

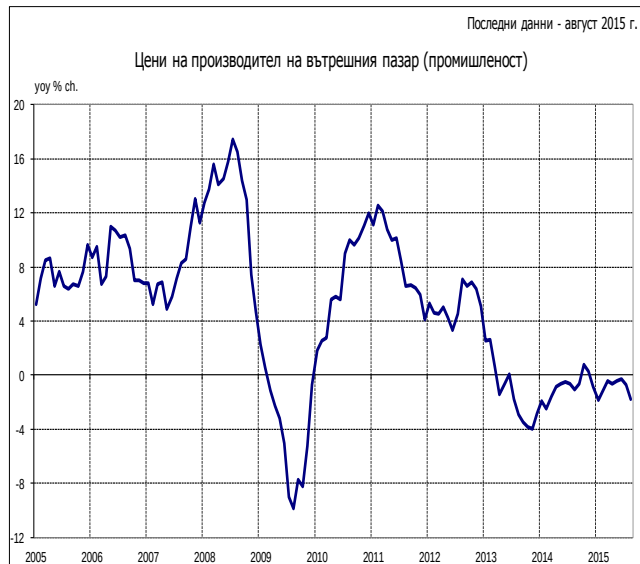
5. МЕЖДУНАРОДНИ ТРАНСАКЦИИ

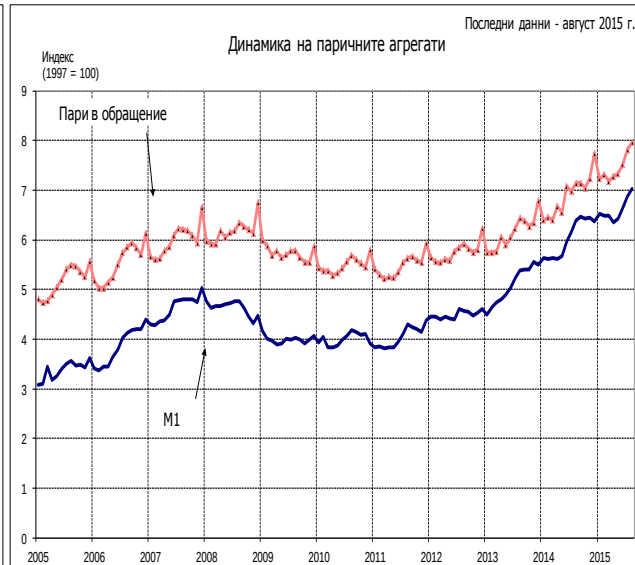
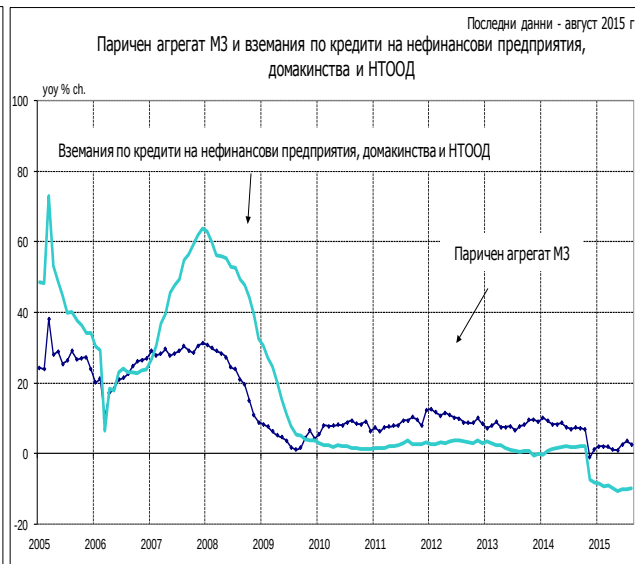
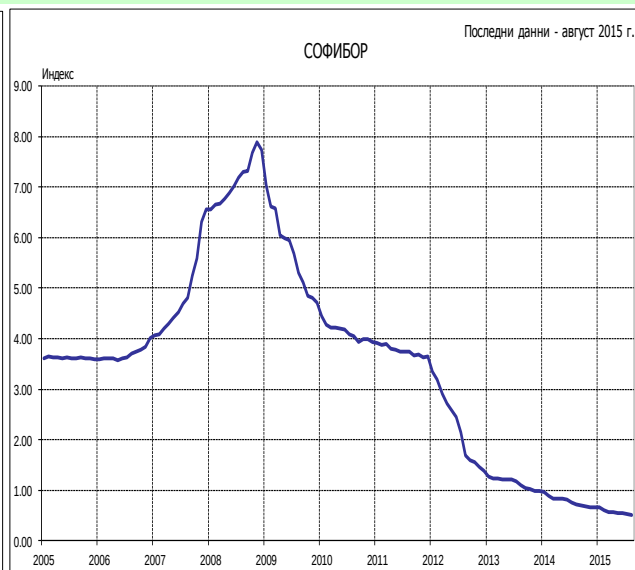
Забележка: yoу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

6. ЦЕНИ

7. ПАРИЧНИ И ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

Забележка: уоу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

Ключови показатели за България - Методологични бележки

№	Показатели	Пояснения	Източник
1. Производство			
1.1.	Показател на доверие в промишлеността	Бизнес наблюдение в промишлеността. Показателят на доверие в промишлеността е средна аритметична на балансите на очакваната производствена активност, нивото на поръчките и нивото на запасите от готова продукция (последният баланс се взема с обратен знак).	НСИ
1.2.	Промислено производство	Темп на нарастване спрямо базовия период, календарно изгладени данни (2010 = 100).	НСИ
1.3.	Брутен вътрешен продукт	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни. Данните са представени съгласно ЕСС '10.	НСИ
2. Индивидуално потребление			
2.1.	Показател на доверие на потребителите	Наблюдение на потребителите. Показателят на доверие на потребителите е средна аритметична на балансите на очакванията за общата икономическа ситуация, финансовото състояние, безработицата и спестяванията на домакинствата през следващите 12 месеца.	НСИ
2.2.	Оборот в търговията на дребно	Оборот в търговията на дребно, без търговия с автомобили и мотоциклети. Темп на нарастване по съпоставими цени спрямо базовия период (2010 = 100), календарно изгладени данни.	НСИ
2.3.	Индивидуално крайно потребление	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни. Данните са представени съгласно ЕСС '10.	НСИ
3. Инвестиции			
3.1.	Използване на оборудването в промишлеността	Средно натоварване на мощностите в промишлеността като процент от пълното натоварване. (Данните се събират през януари, април, юли и октомври.)	НСИ
3.2.	Бруто образуване в основен капитал	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни. Данните са представени съгласно ЕСС '10.	НСИ
3.3.	Изменение на запасите	В % от БВП. Данните са представени съгласно ЕСС '10.	НСИ
4. Пазар на труда			
4.1.	Коефициент на безработица	Относителен дял на безработните от икономически активното население на България (данни от Наблюдението на работната сила).	НСИ
4.2.	Заети лица	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (данни от Наблюдението на работната сила).	НСИ
4.3.	Разходи за труд	Индекс на общите разходи на работодателите за един отработен час от наетите по трудово и служебно правоотношение, темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, календарно изгладени данни.	НСИ
4.4.	Недостиг на работна сила в промишлеността	Процент от промишлените предприятия, посочили недостига на работна сила като затруднение за осъществяване на дейността им.	НСИ
4.5.	Заплати	Номинална стойност, темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, средна месечна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение.	НСИ
5. Международни трансакции			
5.1.	Поръчки от чужбина в промишлеността	Бизнес наблюдение в промишлеността. Баланс между положителните и отрицателните отговори.	НСИ
5.2.	Износ на стоки	Платежен баланс (съгласно РПБ6), аналитично представяне, млн. евро.	БНБ
5.3.	Внос на стоки	Платежен баланс (съгласно РПБ6), аналитично представяне, млн. евро.	БНБ
5.4.	Търговско салдо	Платежен баланс (съгласно РПБ6), аналитично представяне, млн. евро.	БНБ
5.5.	Текуща сметка	Платежен баланс (съгласно РПБ6), аналитично представяне, млн. евро.	БНБ
5.6.	Преки инвестиции	(Нето) млн. евро, платежен баланс (съгласно РПБ6), аналитично представяне.	БНБ
5.7.	Портьфейлни инвестиции	(Нето) млн. евро, платежен баланс (съгласно РПБ6), аналитично представяне.	БНБ
5.8.	Износ на стоки и услуги	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни. Данните са представени съгласно ЕСС '10.	НСИ
5.9.	Внос на стоки и услуги	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни. Данните са представени съгласно ЕСС '10.	НСИ
6. Цени			
6.1.	Хармонизиран индекс на потребителските цени	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.	НСИ
6.2.	Цени на производител на вътрешния пазар (промишленост)	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.	НСИ
6.3.	Очаквания за продажните цени в промишлеността	Бизнес наблюдение в промишлеността. Баланс между положителните и отрицателните отговори.	НСИ
6.4.	Очаквания за продажните цени в търговията на дребно	Бизнес наблюдение в търговията на дребно. Баланс между положителните и отрицателните отговори.	НСИ
7. Парични и финансови показатели			
7.1.	СОФИБОР	Тримесечен индекс на междубанковия пазар (SOFIBOR: Sofia Interbank Offered Rate, фиксинг на котировките на необезпечени депозити в български левове, предлагани на междубанковия пазар).	БНБ
7.2.	М3	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (месечни стойности: стойности в края на месеца).	БНБ
7.3.	Вземания по кредити от нефинансови предприятия, домакинства и НТООД	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (месечни стойности: стойности в края на месеца).	БНБ
7.4.	Обменен курс USD/BGN	Средни стойности за периода.	БНБ
7.5.	Номинален ефективен валутен курс	Индекс (юни 1997 = 100). Индексът е на базата на потребителските цени и е за съответния отчетен месец.	БНБ